

tudományos szakiskolák, akadémiák vagy fakultások (faculté de droit, f. de médecine, f. des sciences, f. des lettres, f. de théologie). Páris e nemű fakultásaiban — *Gréard* jelentése szerint — az 1890/91-ik évben be volt írva összesen 10,518 tanuló; de a theol., jogi, s főként a természettudományi és irodalmi fakultásokat egy sereg oly hallgató is látogatta, kik egyáltalán nem voltak beiratkozva. Elmondhatni tehát, hogy Páris felsőbb iskolái a föld leglátogatottabb, legnépesebb tanintézetei. Aránylag legnépesebb fakultás az orvostudományi, melyben 1891. októberében 4,074 ifjú volt beírva; legkevésbé népes az irodalmi fakultás 1,091 hallgatóval. Ezekhez járult a gyógyszerészeti főiskola is a maga másfél ezer tanulójával.

Az *idegen ajku* tanulók száma 1,142 volt: köztük 809 orvosnövendék, 168 joghallgató. A táblás kimutatásból kitetszik, hogy a legtöbb idegen ajku tanulót Oroszország (305), Éjszak-Amerika (170), Oláhország (168), Törökország (104) és Angolország (61) szolgáltatja. Egyiptomból 24, Görögországból 42, Szerbiából 31, Ausztriából 16, Magyarországról 2 tanuló volt.

Nagyon szép számmal vannak nőhallgatók, t. i. 252-en; legszámosabban az orvosi szakmában, hol 18 francia nővel szemben 117 volt az idegen nők száma (köztük 103 orosz, 6 angol, 3 oláh, 2 török, egy amerikai, egy szerb és egy görög nő); az irodalmi fakultáson 82 francia és 15 idegen nő tanult. Az orosz nők közül 3 nyert orvos-doktori oklevelet, egyik közülök kitüntetéssel. Az irodalmi fakultáson egy görög nő tett kitűnő sikerű rigorosumot.

Általában a vizsgálatokról is óriási számokat említ a jelentés. Az irodalmi fakultáson 8,740 felvételi (baccalaureatusi) vizsgálat volt; a természettudományin 7,279 ily vizsgálat, s nem csuda — ha ez a teher már-már elviselhetetlenné kezd válni a tanári karra nézve. Az orvosi fakultáson 5,597 szakvizsgálatot tartottak. Az ember e rengeteg számok olvastára önkéntelenül azt kérdi: mikor taníthatnak azok a tanárok, kiket a vizsgálatok annyira elfoglalnak? (F. L.)

Repertorium.

a) *Könyvek, füzetek.*

Asbóth János: Jellemrajzok és tanulmányok korunk történetéhez. Budapest, 1892. n. 8° XII+634. l.

Athenaeum kézi levélkönyve. Szerk. Acsády Ignác dr. Számos térképpel és műmelléklettel. I. köt. 1. fele. (A. D.) Budapest, 1892. n. 8° 480 l.

Balogh János: Munkácsvár története. Munkács, 1890. 8° 490 l.

Creighton M.: A római nép története. Angolból. Tíz történeti térképpel. Második kiadás. Budapest, 1892. 8° 118. l. (Athenaeum kézikönyvtára III. köt.)

Eyffe C. A.: A görög nép története. Angolból. Öt történeti térképpel. II. kiadás. Budapest, 1892. 117. l. (Athenaeum kézikönyvtára IV. köt.)

Galgóczi Károly: Emléklapok a magyar nemzet ezredéves ünnepére. Első füzet. Budapest, 1892. 8° IV+119. l.

Hajnik Imre dr.: A király bírósági személyes jelenléte és ennek helytartója a vegyesházakbeli királyok korszakában. Budapest, 1892. 8° 25. l. (Értekezések a tört. tud. köréből. Kiadja a M. T. Akadémia. XV. k. 4. sz.)

Higginson W. Tamás: Az észak-amerikai egyesült államok története. Két részben. Budapest, 1892. 8° II. kiadás. Egy tört. térképpel. 107 l.; 133 l. (Athenaeum kézikönyvtára XIV. k.)

Horváth Ödön dr.: A karbunkulus torony. Népmonda. Eperjes, 1892. 16. r. 31 l.

Jebb R. C.: A görög irodalom története. Angolból ford. Fináczy Ernő. 2-ik kiadás. Budapest, 1892. 8° 172 l. (Athenaeum kézikönyvtára VI. k.)

Kardos Albert: A magyar szépirodalom története. A legrégebb időktől Kisfaludi Károlyig. Budapest, 1892. 8° 203 l. (Athenaeum kézikönyvtára I. k.)

Kaulen Ferencz dr.: Assyria és Babylonia a legújabb fölfedezések után. Ford. Szabó Árpád dr. 91 képpel, 1 felirati táblával és 2 térképpel. Temesvár, 1892. 8° 171+361. l.

Keil A. L. dr.: Róma törvényhozása a népgyűlések korában. Budapest, 1892. N. 8° 410 l.

Keményfy Dániel: Történeti tanulmányok. Székesfehérvár, 1892. 8° 350 l.

Kovács Gyula: Latin elemek a magyar nyelvben. Budapest, 1892. 8° 69 l.

Krupecz István: Masnicius Tóbiás fogsága és kiszabadulása. 1674—1676. Budapest, 1892. 8° 15 l.

Kun Sámuel: A positivismus mint vallásrendszer. Comte Agost munkái nyomán. Budapest, 1892. 8° 73. l.

Kuthy József dr.: Tudomány és tanítás. Paedagogiai értekezés. Székesfehérvár, 1892. 8°.

Lázár Gyula dr.: Angolország történelme. I. kötet. Az ősidőktől II. Edward haláláig 1327-ben. Temesvár, 1892. n. 8° 488 l.

Mahaffy I. P.: Ó-görög élet. (Görög régiségek.) Hét képpel. Második kiadás. Budapest, 1892. 8° 84 l. (Athenaeum kézikönyvtára VII. k.)

Majláth Béla: Liptómege törzsökös családainak története 1526-ig. I. rész. Budapest, 1892. 4° 101 l.

Máriássy Béla: A magyar törvényhozás és Magyarország történelme. XVI-ik kötet. I. Ferencz József. Győr, 1892. N. 8° IV+349 l.

Masznik Endre dr.: Bahil Mátyás. Életkép a magyarhoni ev. protestáns egyház üldöztetésének idejéből. Pozsony, 1892. K. 8° XIV+66 l.

Ménard René: Az ókori művészet története. Francziából. Második kiadás. Budapest, 1892. 164. l.

Pauer Imre: Válasz Plagiosippusnak. Budapest, 1892. 8° 21 l.

Plagiosippus. Egy tudós Korypheus. Bpest, 1892. 8° 54 l.

— A tudós Korypheus válaszának igazságot szolgáltat Plagiosippus. Bpest, 1892. 8° 54 l.

Pór Antal: Nagy Lajos. (Magyar Tört. Életrajzok VIII. évf. (1—2. füzet). Bpest, 1892. 1—128 l.; 129—256. l. (Számos táblával, képpel stb.)

Roboz József: Az álom. A siketnémák és vakok álmai. Lélektani tanulmány. Budapest, 1892. 8° 70 l.

Rozvány György: Nagy-Szalonta történelme (1800—1848). Tekintettel Arany János községi jegyzőségére. Nagy-Szalonta, 1892. 8° 232 l.

Schrauf Károly dr.: Magyarországi tanulók külföldön II. Magyarországi tanulók a bécsi egyetemen. (Kiadja a M. Tud. Akadémia irodalomtörténeti bizottsága.) Bpest, 1892. n. 8° CV+365. l.

Sebestyén Gyula: Az őskor története. II. kiadás. Bpest, 1892. 8°, 109 l. (Athenaeum kézi könyvtára XII. köt.)

- Sime James*: Német irodalom története. Angolból ford. Angyal Dávid. II. kiadás. Bpest, 1892. 8°, 88 l. (Athenaeum kézi könyvtára VIII. k.)
 — — A német nép története. Angolból ford. Angyal Dávid. II. kiadás. Bpest, 1892. 8°, 137 l. (Athenaeum kézi könyvtára IX. k.)
Symonds John Addingson és Bartoli Adolfo: Az olasz nép és irodalom története. Angolból. II-ik kiadás. Budapest, 1892. 8°, 156 l.
Szabó József: Epitaphiumok. Görögből és latinból fordítva bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva. Karczag, 1892. 8°, 25 l.
Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái. II. kötet, 4. füzet (13 f.) Czeglédi-Darvas Bpest, 1892. Lex. 8°, 481—640 hasáb.
Tozer, H. F.: Okori földrajz. Angolból. Ford. Laukó Albert. Második kiadás. Bpest, 1892. 8°, 118 l. (Athenaeum kézi könyvtára XIII. k.)
Wéllhausen, I. Izrael népének története Jeruzsálem második pusztulásáig. Ford. Kardos Albert. Második kiadás. Bpest, 1892. 8°, 164 l. (Athenaeum kézi könyvtára XI. k.)
Wertner Mór dr.: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig. Számos genealogiai tábl. I. köt. A—H. Temesvár 1891. n. 8°, 327 l.
Wilkins A. S.: Római régiségek. Angolból ford. Keleti Vincze dr. Nyolcz ábrával. 3-ik kiadás. Bpest, 1892. 8°, 103 l. (Athenaeum kézi könyvtára II. köt.)

b) Folyóiratok.

Akadémiai Értesítő. IV. füzet. Berczik Árpád: Jelentés az 1891. évi Teleki pályázatról. Szász Károly: Jelentés az 1891—92. évi gróf Karátsonyi pályázatról. Ponori Thewrewk Emil: Jelentés az 1891. évi Farkas-Raskó pályázatról. Hajnik Imre: A király bírósági személyes jelenléte. Fejérfarkas László: Kálmán király oklevelei. Jurányi Lajos: Endlicher István emléke érdekében. Zichy Antal: A gr. Széchenyi Istvánhoz intézett fontosabb levelekről. Ponori Thewrewk Emil: Terentius vigjátékainak magyarra fordítása. Folyóiratok szemléje.

Budapesti Szemle. Április. Dezső Lajos: Comenius A. János. Asbóth Oszkár: Bolgár népköltészet. Kreszmárik János: A bosnyák mohamedánok kivándorlása. Herman Ottó: Kalotaszeg magyar népe. Sz. K.: A Teledi pályázat „szégyen paragrafusa”. K. E.: Egy kis szláv szemle. Értesítő.

Erdély. II. füzet. Jankó János dr.: A kalotaszegi és erdélyi magyarságról. Néprajz. III. füzet. Sándor József: Erdély és az Alföld. Jankó János dr.: A kalotaszegi és az erdélyi magyarságról. Irodalom. Néprajz.

Ethnographia. II. füzet (február-márczius). Márton József: Növénynevek a nép nyelvében. Nagy József: Hegyhát vidéki hangutánzók, mondák és babonák. Dr. Kováts S. János: Répcevidéki népszokások. Kálmány Lajos: Magyar víz-özönmondák. Bellovics Bálint: Magyar népköltészetű adalékok. Öreg leány bánkodása. Bellovics Bálint: Vend népdalok. Szongott Kristóf: Erdélyi örmény népmesék. Király Pál: Bécs. Dr. Jankó János: A votjákok közt. Széll Farkas: Törvénykezési adatok alföldi babonákról. Vegyes közlemények.

Magyar Nyelvőr. IV. füzet. Szarvas Gábor: a) A határozatlan névmások és határozók. b) Képpen. Kalmár Elek: Hallgat, mint pap a varsában. Simon József Sándor: Mi hát a mondat? Zolnai Gyula: Az Irodalomtörténeti közlemények pótlásai a Nyelvtörténeti szótárhoz. Albert János: Az egyház magyarsága. Bartha József: A palóc nyelvjárás. Zolnai Gyula: Az egri nyelvsajátságokhoz. Helyreigazítások. Magyarazatok. Kérdések és feleletek. A szerkesztőség kérdései.

Petőfi-Múzeum. V. évfolyam. I. sz. Ferenczi Zoltán. Adatok Petőfi pápai életéhez. Petőfi és Horatius. A „Tavaszi”-zsebkönyvről. Petőfi regényfordításai. Petőfi hírlapi cikkei 1848-ból. (Első közlemény.) Petőfi művei a folyóiratokban 1842—49. Egykorú megjegyzések Petőfi műveiről 1849-ben. A kortársak bírálatai Petőfi műveiről. Vonatokozások Petőfíre. Vegyes Mellékletek: 1. Petőfi „Nemzeti

Dalá"-nak 1848. márc. 15-iki kiadása facsimileben; 2. Név- és tárgymutató a Petöfi-Múzeum I-IV. évfolyamához. Összeállította Demeter István. 29. l.

Századok. IV. füzet. Pauler Gyula: A Hartvik legendáról. Jakab Elek: Magyar-lengyel unitárius érintkezések. Veress Endre: Az oláhországi Napturel-család geneológiája. Történeti Irodalom. Bodnár Zsigmond: Dr. Váczy János bírálatai. Vegyes közlések. Történeti könyvtár.

Turul 1892. I. füzet Thallóczy Lajos: Hervoja herceg és címere (hét rajzzal). B. Radvánszky Béla: Zempléni Dávid címerlevele 1418-ik évből. (Szi-nes címerképpel). Dr. Komáromy András: Magyar nemzetségek. Csergheő Géza: A „Török“-családok. Dr. Karácsonyi János: A Geisa név kiejtése. Nagy Géza: A Geisa név kiejtése. Vegyes: Örökös naptár. Magán címeradomány. Czímeres nemes levelek Bács-Bodroghvármegye levéltárában. Szakirodalom.

Ungaria. VII-ik szám. (Ápril). Moldován Gergely: A románok egysége. Dr. Alexi György: Magyar elemek a román nyelvben (folyt.). Putnoky Miklós: Klasszikus elemek a román népköltészetben. Erdélyi népdalok. Rátz János: Csokonai Vitéz Mihály. Bibliografia

Összeállította: GYALUI FARKAS.